

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра історії та культури української мови
Факультет іноземної філології
Кафедра романської філології

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

УКРАЇНСЬКА МОВА
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

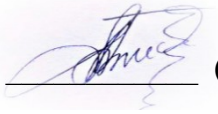
.

підготовки	бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (французька). Переклад

Силабус освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для підготовки бакалаврів, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньою програмою «Мова і література (французька). Переклад».

Розробник: **Тарасюк Тетяна Миколаївна**, доцент кафедри історії та культури української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: (Л. В. Бондарук)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри історії та культури української мови
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: (С. К. Богдан).

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри романської філології
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: (О. В. Станіслав)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, Мова і література (французька). Переклад, перший (бакалаврський)	Нормативний
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання: 1-ий
		Семестр: 1-ий
		Лекції: 0 год
		Практичні: 42 год
ІНДЗ: немає		Самостійна робота: 42 год
		Консультації: 6 год
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Тарасюк Тетяна Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри історії та культури української мови
Контактна інформація	м.т. 0951585471; 0685630491
	tarasiuk.tania@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
	Електронний курс Українська мова за професійним спрямуванням https://moodle.vnu.edu.ua/ . Усі запитання можна також надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Знання державної мови – необхідний компонент підготовки майбутніх фахівців усіх галузей народного господарства країни. Щоб забезпечити належний рівень володіння українською літературною мовою, Міністерство освіти і науки передбачило вивчення ОК «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобувачами усіх закладів вищої освіти України. Освітній компонент «Українська мова (за професійним спрямуванням)» передбачає продовження формування національномовної особистості, комунікативних навичок майбутніх філологів, студіювання особливостей фахової мови. Вивчаючи освітній компонент, здобувачі спеціальності 035 Філологія набувають теоретичних знань про фахове спілкування, його етапи й роль у професійній діяльності, засвоюють термінологію майбутньої спеціальності, відомості про призначення і структуру документів, формують стійкі комунікативні компетенції, потрібні у професійному спілкуванні філолога, навички послуговування вербальними й невербальними засобами обміну інформацією.

2. Пререквізити

Постреквізити: загальні та фахові компетентності, набуті здобувачем освіти під час опанування освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)»

знадобляться під час вивчення інших освітніх компонентів, передбачених планом підготовки бакалавра цієї освітньо-професійної програми.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – сформувати у майбутніх фахівців спеціальності 035 Філологія професійно зорієнтовані уміння й навички досконалого володіння українською літературною мовою у фаховій сфері. Відповідно до мети під час вивчення освітнього компонента будуть реалізовані такі завдання:

- усвідомити націєтвірну та державотвірну функцію української мови в історичному контексті громадянського суспільства країни;
- окреслити поняття мова професійного спрямування в контексті сучасної української літературної мови;
- засвоїти поняття та критерії культури фахового мовлення філолога;
- виробити уміння та навички послуговуватися усіма вербальними та позавербальними засобами у різних етикетних комунікативних ситуаціях професійної діяльності філолога;
- сформувати навички нормативного усного і писемного ділового спілкування;
- оволодіти навичками розуміння, написання та перекладу текстів офіційно-ділового та наукового стилів;
- освоїти термінологію майбутнього фаху філолога.

4. Результати навчання

Відповідно до освітньо-професійної програми здобувачі освіти в результаті вивчення освітнього компонента «Українська мова (за професійним спрямуванням)» здобудуть такі компетентності:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 4	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 13	Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах та регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
ФК 8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 11	Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
ФК 12	Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН 3	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 10	Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН 11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
ПРН 12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 14	Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН 22	<i>Дотримуватися у навчальній та/або професійній діяльності принципів академічної доброчесності, професійно-етичних, моральних і культурних норм через усвідомлення загальнолюдських і національних цінностей, формування власної національної гідності та активної громадянської позиції.</i>

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Методи контролю / Бали
Змістовий модуль 1. ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНО-СТИЛЬОВІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ						
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Культура мови професійного спілкування філолога.	4		2	2		ДС, ІРС / 2
Тема 2. Словники у професійному мовленні філолога.	4		2	2		ІРС, Т / 1
Тема 3. Мовний етикет та його роль у формуванні професійної компетентності філолога.	4		2	2		РМГ, ДС / 2
Тема 4. Функційні стилі сучасної української літературної мови та сфери їх застосування.	6		2	2	2	ІРС, РМГ, ТР / 2
Тема 5. Текст як форма реалізації мовленнєво-професійної діяльності.	4		2	2		ІРС / 1
Разом за змістовим модулем 1	22		10	10	2	8

Змістовий модуль 2. УСНА ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ						
Тема 6. Спілкування як інструмент професійної діяльності філолога. Невербальне спілкування.	4		2	2		ІРС, РМГ / 2
Тема 7. Публічний виступ як важливий засіб комунікації філолога.	4		2	2		ІРС, РМГ, ДС / 2
Тема 8. Презентація як різновид публічного мовлення.	4		2	2		ІРС / 2
Тема 9. Презентація майбутньої професії філолога.	6		2	2	2	ІНДЗ / 2
Тема 10. Усне фахове спілкування філолога та його особливості.	4		2	2		ІРС, РМГ / 2
Тема 11. Колективні форми фахового спілкування філолога.	4		2	2		ІРС, РМГ, Т / 2
Разом за змістовим модулем 2	26		12	12	2	12
Змістовий модуль 3. ДІЛОВІ ПАПЕРИ ЯК ЗАСІБ ПИСЕМНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ						
Тема 12. Документ – основний вид ділового мовлення. Електронний документообіг.	4		2	2		ІРС, РМГ, Т / 2
Тема 13. Документація з кадрово-контрактних питань.	4		2	2		ІРС, ТР / 2
Тема 14. Довідково-інформаційні документи. Ділове листування.	8		4	4		ІРС, ТР / 2
Разом за змістовим модулем 3	16		8	8		6
Змістовий модуль 4. НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК СКЛАДНИК ФАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
Тема 15. Українська термінологія у професійному спілкуванні філолога.	2		1	1		ІРС, ТР / 2
Тема 16. Науковий текст – спосіб репрезентації наукової інформації.	4		1	1	2	ІРС, РМГ / 2
Тема 17. Жанри наукового стилю: план, тези, конспект, реферат, анотація.	4		2	2		ІРС, К / 2
Тема 18. Жанри наукового стилю: стаття, рецензія, відгук. Науковий етикет. Академічна доброчесність в професійній галузі.	4		2	2		ІРС, ДС / 2
Тема 19. Курсова та магістерська роботи: написання, оформлення, захист.	4		2	2		ІРС / 2
Тема 20. Культура усного наукового мовлення філолога.	4		2	2		РМГ / 2
Тема 21. Переклад і редагування наукових текстів.	4		2	2		ТР, Т / 2
Разом за змістовим модулем 4	26		12	12	2	14
Усього годин / Балів	90	0	42	42	6	40

Методи контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

IV. Правила ефективної взаємодії під час вивчення освітнього компонента

✓ ЩОДО ТЕРМІНІВ ВИКОНАННЯ РОБІТ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ

Роботи, подані поза встановленими термінами без поважних причин, не зараховуватимуться. Якщо студент був відсутній через поважні причини, а ними можуть бути хвороба (довідка від сімейного лікаря), участь у змаганнях чи тренувальних зборах (офіційний виклик із резолюцією декана), працевлаштування (довідка з місця праці), то він повинен повідомити про це викладача і надати підтверджувальні документи пропущених занять. Після згоди викладача відпрацювати практичне заняття можна в дистанційному режимі на платформі [Moodle](#), де розміщений електронний курс, або в дні консультацій протягом двох тижнів після виходу на навчання. Будь-які суперечливі ситуації у спілкуванні учасників навчального процесу регулюються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

✓ ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувачі вищої освіти зобов'язуються дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, [Законів України “Про освіту”](#), [“Про вищу освіту”](#), [“Про наукову і науково-технічну діяльність”](#), [“Про авторське право і суміжні права”](#), [“Про видавничу справу”](#), [“Про запобігання корупції”](#), [Етичного кодексу Вченого України](#), [Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки](#), [Кодексу академічної доброчесності](#), [Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату](#) в університеті, зокрема

- не толерувати плагіат, списування, неправомірне використання чужих напрацювань;
- використовувати у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;
- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної іншими особами.

✓ ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ЗАНЯТЬ

Якщо ви не ходите на заняття у ЗВО, то ви не можете навчатися. Якщо ви не навчаєтеся, ви не зможете набути відповідних компетентностей і скласти іспит. Якщо ви не складете іспит, ви не здобудете освіти. Це так просто. Приходьте на пари, навчайтеся. Це для вас. Якщо вас нема – ви пропустили найцікавіше.

За умови несприятливих обставин (наприклад, складна чи загрозлива епідеміологічна ситуація в країні) навчання відбуватиметься в дистанційній чи змішаній формі із використанням дистанційних (або онлайн) технологій відповідно до [Рекомендацій МОН щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти](#) та [Положення про дистанційне навчання](#) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки на платформі дистанційного навчання Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://moodle.vnu.edu.ua/> → факультет філології та журналістики → кафедра історії та культури української мови → [Українська мова за професійним спрямуванням](#)

V. Оцінювання результатів навчання

Засоби діагностики успішності навчання здобувачів освіти – це усне та письмове опитування, проблемно-пошукові завдання, презентації, творчі завдання, участь в наукових дискусіях та обговоренні проблемних питань сучасної філологічної науки (під час практичних занять).

Оцінювання якості знань здобувачів освіти здійснюється через сумування балів контролю під час практичних занять та іспиту відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Контроль на *практичних* заняттях (кількісні показники (бали) наведено у таблиці) передбачає оцінювання усних відповідей, доповнень, участі в дискусіях, інтерактивних формах організації заняття, презентації результатів наукової діяльності, письмових завдань,

самостійного опрацювання тем, систематичності роботи на практичних заняттях, активності під час обговорення питань.

Критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти на практичних заняттях:

Високий рівень (100% правильних відповідей) – здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом, аргументовано висловлює свою думку, наводить доречні приклади, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання.

Достатній рівень (75%) – здобувач освіти володіє значним обсягом навчального матеріалу, аналізує його, але допускає певні неточності, несповна формулює висновки, затрудняється аргументувати власну думку щодо проблемних питань курсу.

Задовільний рівень (50%) – здобувач освіти знає навчальний матеріал на репродуктивному рівні або лише частину матеріалу, хоча частково уміє використовувати ці знання на практиці.

Низький рівень (25%) – здобувач освіти погано або фрагментарно знає навчальний матеріал і поверхово використовує ці знання в конкретних ситуаціях.

Незадовільний рівень (0%) – здобувач освіти не знає навчального матеріалу.

Проведення *підсумкового* контролю (іспит) успішності навчання здійснюється у формі комп'ютерного тестування відповідно до [Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування](#) у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. Перелік тестових завдань до екзамену у [збірнику](#):

[Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань](#): навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / С. К. Богдан (відп. ред.), Л. В. Голоюх, І. П. Левчук [та ін.]. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 172 с.

Поточний контроль (40 б.)				Підсумковий контроль	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Іспит	
Теми 1-5	Теми 6-11	Теми 12-14	Теми 15-21	60	100
8	12	6	14		

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	непогано
60 - 66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VI. Рекомендована література

Основна

1. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид., виправ. і доповнен. Київ : Алерта, 2019. 414 с.

2. Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань: навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / С. К. Богдан (відп. ред.), Л. В. Голоюх, І. П. Левчук [та ін.]. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. 172 с.

Додаткова

1. ДСТУ 2732-2004 Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять. Чинний з 28.05.2004. Київ: Держспоживстандарт України, 2005. 31 с.

2. ДСТУ 4163:2020 Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлення документів. URL: https://zakon.help/files/article/11494/%D0%94%D0%A1%D0%A2%D0%A3%204163_2020.pdf.

3. Наумовець А. Г. Ви віч-на-віч з аудиторією. Дещо про «технологію» підготовки наукових доповідей, популярних лекцій, дисертаційних промов і конкурсних проєктів. URL: http://ifbg.org.ua/~files/books/Naumovec_-_Vy-vich-na-vich-z-audytorieyu.pdf

4. Про забезпечення функціонування української мови як державної: закон України від 25.04.2019 № 2704-VIII.